

Rumänien

Allmänna domstolar - Rumänien

Här hittar du information om de allmänna domstolarna i Rumänien.

Rumäniens domstolsväsen – inledning

Rumäniens domstolsväsen är uppbyggt på följande sätt:

Domstolar och åklagarmyndigheter

Nivå 1

1. Distriktsdomstolar (176)
2. Åklagarmyndigheter

Nivå 2

1. Tribunaler (42)
2. Tribunaler för handelsrättsliga mål (3)
3. Tribunal för familjemål och ungdomsärenden (1)
4. Åklagarmyndigheter

Nivå 3

1. Appellationsdomstolar (15)
2. Åklagarmyndigheter

Nivå 4

1. Högsta domstolen
 2. Åklagarmyndigheter
- Det rumänska domstolsväsendet består av Högsta domstolen (*Înalta Curte de Casație și Justiție*) och övriga domstolar.

Domstolar

Högsta domstolen

Som högsta rättsliga instans i Rumänien är det bara Högsta domstolen som har behörighet att se till att **övriga domstolar tolkar och tillämpar lagen på ett enhetligt sätt**. Det sker i första hand genom att den prövar mål " i **rättsstillämpningens intresse**".

Högsta domstolen är indelad i 4 avdelningar, var och en med sin egen rättsliga behörighet:

- Första avdelningen för civilrätt
- Andra avdelningen för civilrätt
- Avdelningen för straffrätt
- Avdelningen för förvaltningsrätt och skatterätt

De fyra "avdelningarna med fem domare", "avdelningarna som samlas i plenum", "avdelningen för prövning av överklaganden i lagstiftningens intresse" och "avdelningen för bedömning av vissa rättsfrågor" är andra strukturer med egen rättslig behörighet.

Första avdelningen för civilrätt, andra avdelningen för civilrätt samt avdelningen för förvaltningsrätt och skatterätt vid Högsta domstolen prövar överklaganden av appellationsdomstolarnas avgöranden och andra i lag föreskrivna avgöranden, samt överklaganden av avgöranden som inte är slutgiltiga eller av rättegångshandlingar som inte kan överklagas på något annat sätt,

och för vilka de rättsliga förfarandena vid en appellationsdomstol har avbrutits. Avdelningen för straffrätt prövar som första instans mål och framställningar som enligt lag omfattas av Högsta domstolens rättsliga behörighet.

Avdelningen för straffrätt vid Högsta domstolen prövar följande mål:

Som första instans

- brott begångna av senatorer, deputerade och EU-parlamentariker,
- brott begångna av regeringsmedlemmar,
- brott begångna av domare i författningsdomstolen,
- brott begångna av medlemmar av Högsta rättsrådet,
- brott begångna av domare i Högsta domstolen och av åklagare vid åklagarmyndigheten vid Högsta domstolen,
- brott begångna av marskalkar, amiraler, generaler och kvestorer,
- andra mål som enligt lagen faller inom dess behörighet.

Som högre appellationsdomstol

- överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av appellationsdomstolarna eller den militära appellationsdomstolen,
- överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i andra instans av appellationsdomstolarna eller den militära appellationsdomstolen,
- överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av Högsta domstolens avdelning för straffrätt och i andra i lag föreskrivna mål.

Avdelningen med nio domare

Genom lag nr 202/2010 om åtgärder för att påskynda prövningen av mål överfördes befogenheterna för avdelningen med nio domare till avdelningen med fem domare.

Avdelningen med nio domare kommer att slutföra prövningen av de mål som den för närvarande behandlar.

Avdelningarna med fem domare

Enligt artikel 24 i lag nr 304/2004, offentliggjord på nytt med senare ändringar och kompletteringar, prövar avdelningarna med fem domare överklaganden och framställningar i mål som i första instans prövas av Högsta domstolens avdelning för straffrätt samt andra mål som enligt lag omfattas av deras behörighet. De fungerar också som disciplininstans.

Enligt artikel 51.3 i lag 317/2004, offentliggjord på nytt, prövar avdelningarna med fem domare överklaganden av Högsta rättsrådets avgöranden i disciplinärenden.

Högsta domstolens **avdelningar samlas i plenum** för att

1. pröva hänskjutna ärenden som gäller förändringar av Högsta domstolens rättspraxis,
2. hänskjuta lagförslag till författningsdomstolen så att den kan kontrollera att lagarna är författningensliga innan de kungörs.

Appellationsdomstolar

De **rumänska appellationsdomstolarna** leds av en ordförande som kan bistås av en eller två vice ordförande.

En appellationsdomstol arbetar i avdelningar eller särskilda paneler med

- civilrättsliga mål,
- brottmål,
- ungdomsärenden och familjemål,
- förvaltnings- och skattemål,
- mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt
- sjöfartsmål.

De 15 appellationsdomstolarna har rättskapacitet. Under varje appellationsdomstol finns ett antal tribunaler (ca 3).

Inom civilrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som domstol i **första instans**, mål och framställningar i förvaltnings- och skattemål, i enlighet med särskilda lagar.

Som **appellationsdomstol**, överklaganden av avgöranden meddelade av tribunaler i första instans.

Som **högre appellationsdomstol**, i lag föreskrivna mål.

Inom straffrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som domstol i första instans

- brott som anges i artiklarna 155–173 i brottsbalken (t.ex. förräderi, spionage, komplotter, undergrävande av statsmakten, undergrävande av statsfinanserna) och brott rörande den nationella säkerheten i enlighet med särskilda lagar,
- brott som anges i artiklarna 253.1 (intressekonflikter), 273–276 (brott mot järnvägs säkerheten – vid större järnvägsolyckor) och 356–361 (brott mot freden och mot mänskligheten) i brottsbalken,
- brott begångna av domare i distriktsdomstolar och tribunaler, av åklagare på de åklagarmyndigheter som är knutna till dessa domstolar, samt av advokater, notarius publicus, delgivningsmän/exekutionstjänstemän eller revisorer vid revisionsdomstolen,
- brott begångna av ledare för trossamfund organiserade i enlighet med lagen och andra religiösa ledare, som minst har biskops rang eller motsvarande,
- brott begångna av biträdande domare vid Högsta domstolen, domare vid appellationsdomstolarna och den militära appellationsdomstolen, samt åklagare vid åklagarmyndigheterna vid dessa domstolar,
- brott begångna av medlemmar av revisionsrätten, ordföranden för lagstiftningsrådet och justitieombudsmannen,
- andra mål som enligt lagen faller inom dess behörighet.

Som **appellationsdomstol**, överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats av tribunalerna i första instans.

Som **högre appellationsdomstol**, begäran om överprövning av avgöranden i brottmål som meddelats av domstolar i första instans, med undantag för avgöranden som faller inom tribunalernas behörighet, samt i andra i lag särskilt föreskrivna mål.

Appellationsdomstolarna dömer också i **behörighetskonflikter** mellan tribunaler, mellan distriktsdomstolar och tribunaler inom tribunalernas geografiska behörighetsområde eller mellan distriktsdomstolar som lyder under olika tribunaler men ligger inom appellationsdomstolens geografiska behörighetsområde.

Appellationsdomstolarna fattar också beslut om framställningar som rör **utlämning** eller överföring av dömda personer till andra länder.

Tribunaler

De **42 nationella tribunalerna** har rättskapacitet och är organiserade på distriktsnivå. Tribunalernas geografiska behörighetsområde omfattar alla distriktsdomstolar i det distrikt (judet) där tribunalen ligger.

Tribunalernas arbete är fördelat mellan olika avdelningar och specialiserade paneler som är inriktade på

- civilrättsliga mål,
- brottmål,
- ungdomsären och familjemål,
- förvaltnings- och skattemål,
- mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt
- sjöfartsmål.

Inom civilrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som domstol i första instans, **alla framställningar som inte faller inom andra instansers behörighet.**

Som **appellationsdomstol**, överklaganden av avgöranden som meddelats av distriktsdomstolarna i första instans.

Som **högre appellationsdomstol**, i lag särskilt föreskrivna mål.

Inom straffrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som domstol i första instans

- brott mot liv och lem eller kroppslig integritet, brott mot individens rättigheter, sexualbrott, egendomsbrott, brott på arbetsplatsen eller i samband med arbetet, brott som hindrar att rättvisa skipas, brott mot de system som inrättats för vissa verksamheter som regleras i lag, brott mot folkhälsa samt smugglingsbrott (om de inbegriper vapen, ammunition eller explosivt eller radioaktivt material),
- uppsåtliga brott som lett till att offret avlidit eller begått självmord,
- brott rörande olaglig handel med eller konsumtion av narkotika,
- brott rörande penningtvätt eller skatteundandragande,
- oredlighet mot borgenär, om brottet rör bankväsendet,
- andra brott som enligt lagen faller inom dess behörighet.

Som **appellationsdomstol**, överklaganden av distriktsdomstolarnas avgöranden i mål där de straffrättsliga förfarandena inleds efter att brottsoffret lämnat in ett klagomål, distriktsdomstolarnas avgöranden i brottmål när det gäller förebyggande åtgärder, villkorlig frigivning eller säkerhetsåtgärder, distriktsdomstolarnas avgöranden i brottmål när det gäller verkställande av brottmålsdomar eller återanpassning, samt andra i lagen särskilt föreskrivna mål.

Tribunalerna dömer i behörighetskonflikter mellan distriktsdomstolar inom sina geografiska behörighetsområden, samt i andra i lag föreskrivna mål.

Distriktsdomstolar (Judecătorie)

Distriktsdomstolarna har ingen rättskapacitet och är organiserade på distriktsnivå (judet) och i staden Bukarest.

Inom civilrätten prövar distriktsdomstolarna främst följande mål:

- Framställningar som enligt civillagstiftningen faller inom vårdnads- och familjedomstolens behörighet, om inget annat uttryckligen föreskrivs i lagen.
- Framställningar som rör registrering i folkbokföringsregister.
- Framställningar som rör förvaltning av byggnader med flera våningar, lägenheter eller utrymmen som är olika personers exklusiva egendom, samt framställningar som rör de rättsliga förhållandena mellan fastighetsägarföreningar och andra fysiska eller juridiska personer.
- Framställningar om vräkning.
- Framställningar som rör gemensamma väggar och diken, avståndet mellan byggnader och odlingar, rätten till fri passage, samt eventuella servitut eller andra lagstadgade begränsningar av äganderätten som parterna kommit överens om eller som fastställts av domstol.
- Framställningar som rör ändringar av gränser eller markering av gränser.
- Framställningar om skydd av tillgångar.
- Framställningar som rör skyldigheter att vidta eller inte vidta åtgärder som inte kan mätas i pengar, oavsett om de grundar sig på ett avtal eller inte, med undantag för de skyldigheter som enligt lag faller inom andra domstolarnas behörighet.
- Framställningar om ägodelning, oavsett värde.
- Andra framställningar som kan uttryckas i penningbelopp, upp till och med 200 000 RON, oavsett om parterna har ställning som fackfolk eller inte.

Distriktsdomstolarna prövar också överklaganden av beslut av myndigheter och andra organ med befogenhet att meddela rättsliga avgöranden, i de fall som föreskrivs i lag.

I straffrätten prövar distriktsdomstolen främst följande mål:

I stort sett alla typer av brott, utom de som enligt lag ska prövas i första instans av tribunaler, appellationsdomstolar och Högsta domstolen.

För information om domstolarna hänvisas till [justitieministeriets portal](#).

Rättsdatabaser

Följande rättsdatabaser är tillgängliga på Internet:

- Högsta domstolens rättspraxis offentliggörs på domstolens egen [webbplats](#).
- Domstolarna offentliggör sina beslut i sammandrag på sina portaler. Se till exempel [beslut i sammandrag av appellationsdomstolen i Bukarest](#);
- Den [rumänska rättsdatabasen](#) ägs och handhas av **lagrådet** och ger tillgång till hela den rumänska lagstiftningen (lagar, regeringsförordningar, regeringsbeslut).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 03/02/2014